

Welkom

Spoorse voorzieningen Zwolle

Resultaten - beelden RGS en Hessenpoort

Rebecca van der Horst

5 december 2012

Doel van deze presentatie

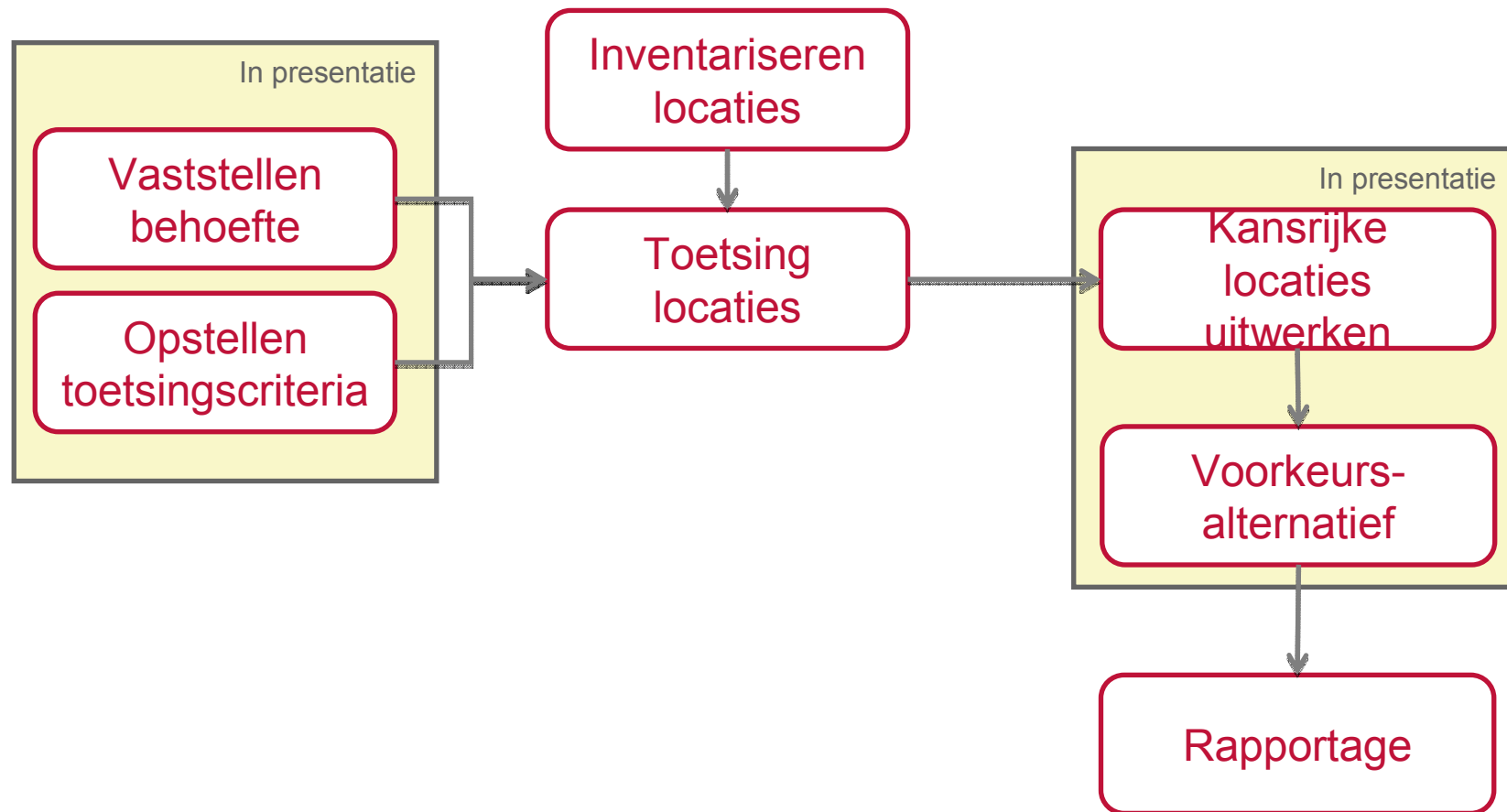
Voorleggen van twee uitgewerkte locaties: RGS en Hessenpoort om tot een keuze voor de voorkeurslocatie te komen.

De rapportage heeft tot doel om op een onderbouwde en transparante wijze de stuurgroep Spoorzone te adviseren met betrekking tot de keuze van een voorkeurslocatie waarop in de toekomst alle Zwolse spoorse voorzieningen die ondersteuning bieden aan de inzet van treinen in de dienstregeling zullen worden gevestigd. De locatie accommodeert een groeiscenario voor de spoorse voorzieningen tot ten minste 2040 en moet zo spoedig mogelijk gefaseerd in gebruik genomen worden.

Waarom is deze studie gestart?

- Door frequentieverhogingen naar het noorden en de komst van de Hanzelijn is er in Zwolle een toename van treinbewegingen. Om dit goed te kunnen accommoderen is een toekomstvaste locatie voor de spoorse voorzieningen nodig.
- De locatie voor spoorse voorzieningen heeft direct impact op de uitwerking van herdefinitie Zwolle Spoort. Door deze samenhang is besluitvorming per december 2012 nodig.
- De eerdere uitgevoerde studies bevatten delen van de behoefte en de samenhang met (overige) ruimtelijke ontwikkeling was onvoldoende verankerd. Hierdoor ontstond de vraag naar een toekomstvisie waarin alle raakvlakken en de totale lange termijn behoefte van de vervoerders is meegenomen.

Wat hebben we gedaan om tot deze beelden te komen?

Welke spoorse voorzieningen zijn nodig in Zwolle?

Het opstellen en - bij voorkeur gezamenlijk - uitvoeren van de onderstaande service processen voor 235 bakken van 27,2 meter aan reizigersmaterieel

NS, NedTrain en Arriva hebben nodig:

- Reinigen + watervullen
- dagelijkse controles + kleine herstellingen
- Wassen van treinen
- Fecaliën afvoer
- Graffiti reiniging
- Een ATB spoor met hoogwerker
- Dienstgebouw
- Milieuplein
- Een aantal service sporen dienen bereikbaar te zijn via de openbare weg.

NedTrain

- Onderhoud in technisch centrum

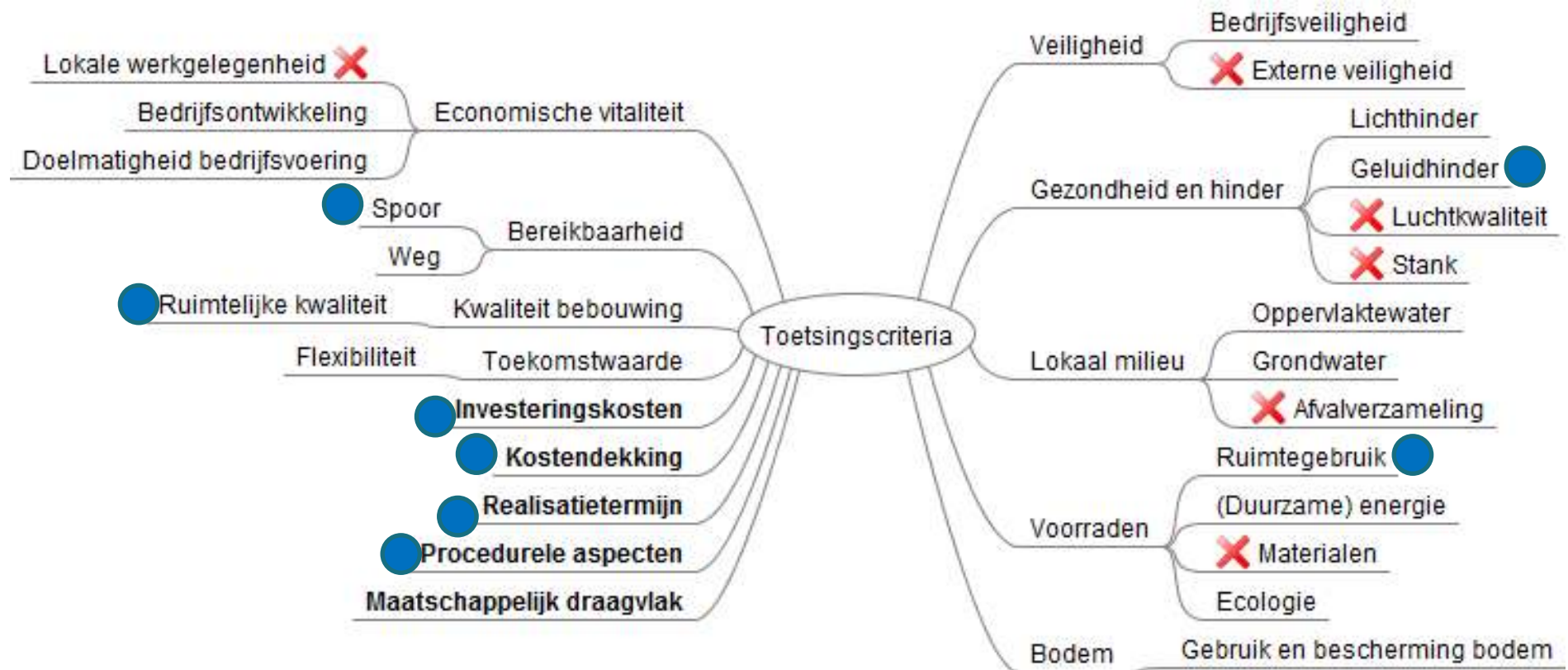
Andere gebruikers

- 2x 500 meter voor de spooraanneemers.
- 2x750 meter voor de goederenvervoerders

NB: Tankplaat blijft op huidige locatie op Oosterhaven. De reizigersdieseltreinen worden bij voorkeur opgesteld in de buurt van de tankplaat.

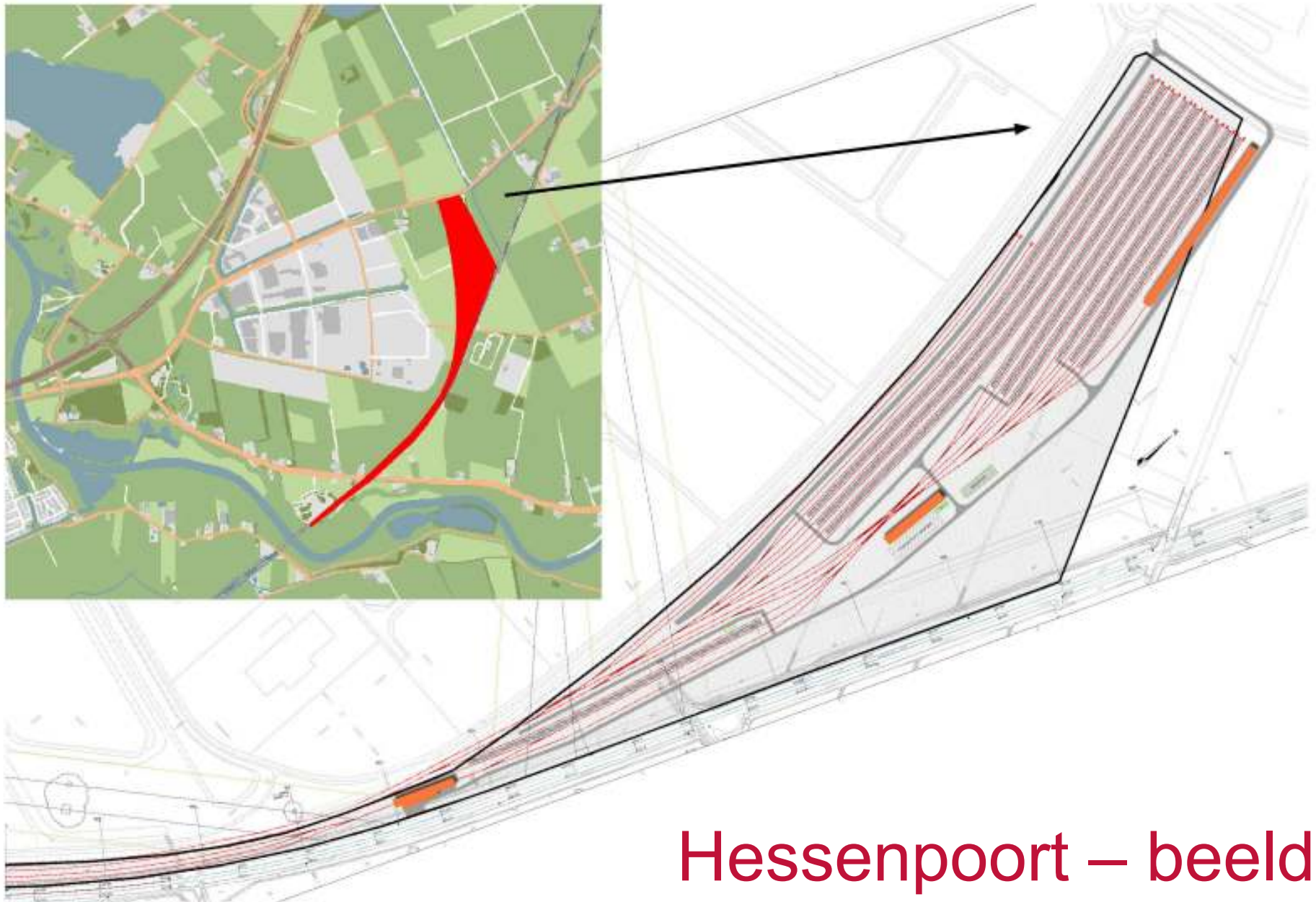
De overeengekomen toetsingscriteria

De criteria met een kruis (**X**) zijn niet onderscheidend in het vergelijk van de locaties. Met een **●** komen aan bod in deze presentatie.

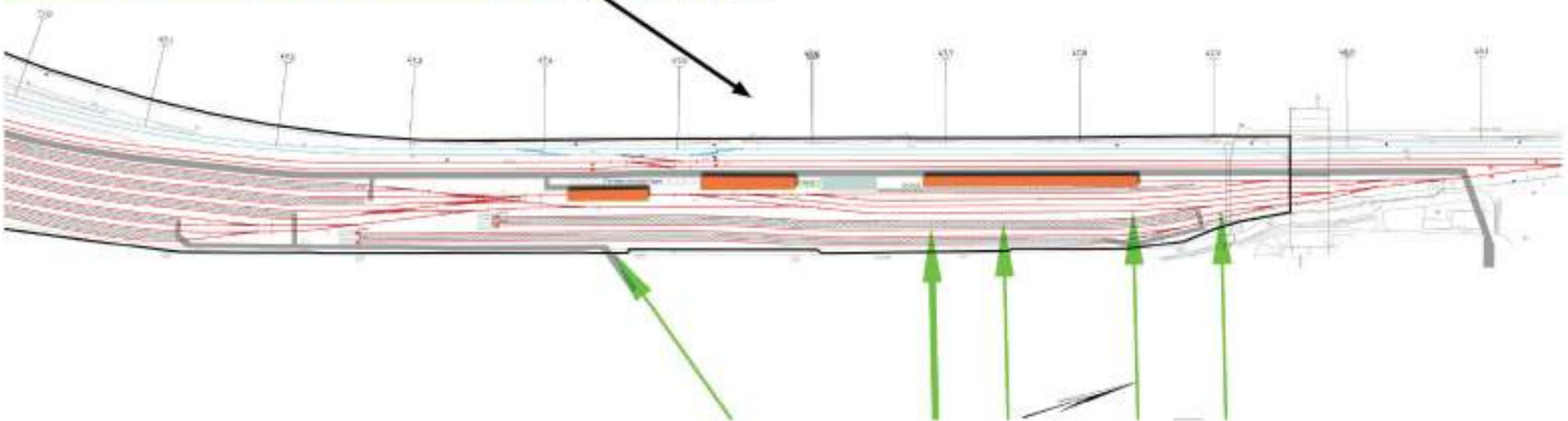
Verkende locaties

Hessenpoort – beeld

RGS – beeld

Spoorse voorzieningen Zwolle

Ruimtegebruik

Hessenpoort

Functioneel kan de fabriek maken wat gevraagd wordt.

Beperkte doorgroei is mogelijk.

Een aantal zaken kan niet verplaatst worden:

Goederenwacht- en keersporen gaan niet naar Hessenpoort. Dit zal blijven bestaan ter hoogte van RGS.

Bij overstand van korter dan 1 uur blijven reizigerstreinen in Zwolle. Hiervoor is buffer nodig van 16 bakken.

Als Hessenpoort in gebruik wordt genomen dan zal RGS niet automatisch verdwijnen als opstelrein.

RGS

Functioneel kan de fabriek maken wat gevraagd wordt.

Geen ruimte voor verdere groei.

Overige opmerkingen

Bij overstand korter dan 30 minuten blijven reizigerstreinen op emplacement Zwolle.

Bereikbaarheid spoor

Hessenpoort

Is niet te bereiken op de huidige infrastructuur. Daarom is nodig:

- minimaal een fly-over met aanpassingen van de Hessenweg
- en/ of
- maximaal een viersporigheid tussen Herfte en Hessenpoort en de aanpassing van de overwegen op het tracé.
- Uitgaande van een aangepast tracé Zwolle – Herfte.
- Tevens is er in de nabijheid van station Zwolle ruimte nodig voor het tijdelijk bufferen van treinen.

Zolang deze infrastructuur niet is gerealiseerd zal de gewenste dienstregeling naar het Noorden niet gereden kunnen worden.

RGS

Er dient tijdens ontwerp van herdefinitie Zwolle spoort rekening gehouden te worden met aansluiting van RGS op layout van emplacement.

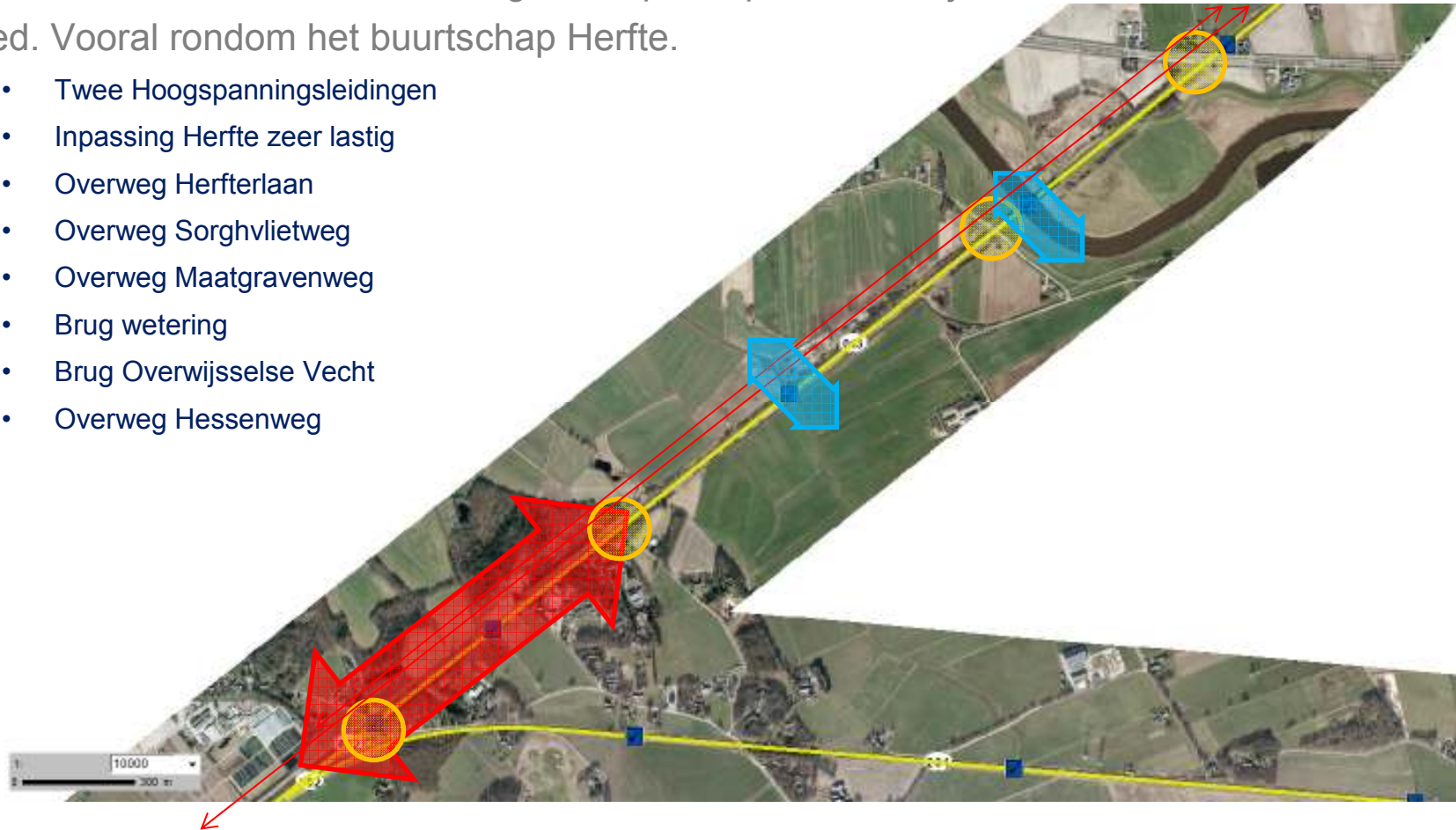
Huidige viersporigheid tussen RGS en station Zwolle handhaven.

Tevens is er in de nabijheid van station Zwolle ruimte nodig voor het tijdelijk bufferen van treinen.

Bereikbaarheid spoor (aspecten 4-sporigheid Hessenpoort)

Deze extra infrastructuur heeft een grote impact op de ruimtelijke kwaliteit van het gebied. Vooral rondom het buurtschap Herfte.

- Twee Hoogspanningsleidingen
- Inpassing Herfte zeer lastig
- Overweg Herfterlaan
- Overweg Sorghvlietweg
- Overweg Maatgravenweg
- Brug wetering
- Brug Overwijsselse Vecht
- Overweg Hessenweg

Procedurele aspecten (Hessenpoort)

Realisering van het project op Hessenpoort verdraagt zich goed met gemeentelijk en provinciaal beleid.

In verband met de hogere geluidbelasting langs het baanvak moeten, afhankelijk van de uitkomst van geluidberekeningen, maatregelen worden getroffen of kan I&M besluiten tot vaststelling van een hogere waarde voor de maximaal toelaatbare geluidsproductieplafond.

Procedurele aspecten (RGS)

Bestemmingsplan:

Huidige bestemmingsplan voorziet in bestemming spoordoeleinden.

Extra bebouwing overschrijdt de maximaal toegestane oppervlakte. Functie en bebouwing past niet in Structuurplan Zwolle 2020; de afwijking daarvan vereist daarom bijzondere motivering.

Provinciaal beleid

Voor grondwaterbeschermingsgebieden geldt op grond van de Omgevingsverordening het stand still-beginsel en, ingeval van nieuwe functies met risico op grondwaterverontreiniging, een stap-vooruit-principe (beschermingssituatie verbetert). Het project vereist daarom bijzondere motivering.

Realisering van een Technisch Centrum is niet toegestaan. Indien zou worden besloten daaraan, onder voorwaarden, alsnog medewerking te verlenen is herziening van de verordening door Provinciale Staten nodig.

Bodembescherming en grondwater (Hessenpoort)

De Wet milieubeheer schrijft voor dat bodembeschermende voorzieningen worden getroffen bij bodembedreigende activiteiten. Dit zijn standaard voorschriften. Dit betekent:

- Volledig nieuw terrein aanleggen
- Vloeistofdichte vloer onder outillage
- De milieuvergunning wordt door de sector strikt nageleefd

Optioneel zijn de volgende mitigerende maatregelen mogelijk:

- Folie onder de servicesporen
- Aanvullende maatregelen zijn bespreekbaar

Bodembescherming en grondwater (RGS I)

RGS ligt in een grondwaterbeschermingsgebied. Het provinciaal / gemeentelijk beleid geeft er prioriteit aan bescherming van de openbare drinkwatervoorziening. Het project kent een aantal activiteiten, zoals:

- Treinwasinstallatie
- Interieur reiniging, schoonmaken toiletten; water vullen
- Graffiti reinigen
- Fecaliën afvoer van gesloten toiletsysteem
- Nieuwe riolering (dienst)gebouwen

Deze activiteiten worden beleidsmatig beschouwd als nieuwe grootschalige risicovolle functies.

Bodembescherming en grondwater (RGS II)

Daarvoor geldt, als redelijke alternatieven ontbreken en sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang, het stap-vooruit-principe. Advies is om de volgende mitigerende maatregelen te treffen:

- Volledig nieuw terrein aanleggen
- Vloeistofdichte vloer onder outillage
- Vervuilde ballast verwijderen
- Verontreinigde grond verwijderen
- De milieuvergunning wordt door de sector strikt nageleefd
- Monitoring
- Folie onder de servicesporen

Optioneel zijn de volgende mitigerende maatregelen mogelijk:

- Folie onder het hele RGS terrein
- Aanvullende maatregelen zijn bespreekbaar

Ruimtelijke kwaliteit (Hessenpoort)

Vanuit ruimtelijk oogpunt bezien is het goed mogelijk om de spoorse voorzieningen op de locatie in te passen.

De soort van bebouwing past bij de bebouwing van het bedrijventerrein Hessenpoort.

Het structuurplan voorziet al in een uitbreiding van het bedrijventerrein.

Het ontwerp moet voldoen aan de eisen van het beeldkwaliteitsplan Hessenpoort.

Ruimtelijke kwaliteit (RGS)

Vanuit ruimtelijk oogpunt bezien is het niet gewenst om bouwwerken en verhardingsoppervlakten op deze locatie te plaatsen.

De grote maat (lengte) van de bebouwing en de verharding passen qua uitstraling niet in het groene landschap langs de IJssel.

Wanneer toch wordt gekozen voor inpassing binnen het RGS terrein zal extra zorg moeten worden besteed aan een goede inpassing binnen de landschappelijke setting en aan de uitstraling van de westelijke entree van de stad. Middelen hiertoe zijn bijvoorbeeld:

- Positionering gebouwde objecten nabij Windesheim
- Handhaven of versterken groene koppeling (waaronder fietssnelweg) IJssellandschap-binnenstad
- Kwalitatieve, passende afscherming van het gebied
- Extra aandacht voor uitstraling, materiaalgebruik en oriëntatie bebouwing

Geluidshinder

Hessenpoort

Gevolgen op het emplacement Zwolle:

Door verplaatsen van processen neemt overlast van rangeergeluid op Deventerstraatweg behoorlijk af.

Gevolgen op Hessenpoort:

Door gunstige plaatsing TC (dient dan als geluidsscherm) kan mogelijk net binnen de norm worden gebleven.

Gevolgen op het baanvak:

Het geluidsproductieplafond zal overschreden worden. Mogelijk kan dit door maatregelen beperkt worden.

RGS

Gevolgen op het emplacement Zwolle:

Het is één emplacement. Door verplaatsen van processen neemt overlast van rangeergeluid op Deventerstraatweg behoorlijk af maar op de Veereallee toe. Kan kritisch worden.

Mocht het TC naar Oosterhaven gaan dan neemt de geluidshinder op de Deventerstraatweg minder af.

Gevolgen op het baanvak:

Geen gevolgen voor het geluidsproductieplafond.

Kosten (investering en operationeel) en dekking

Hessenpoort

Investeringskosten: ± 40% 158 tot 188 MIO
Samenvatting opbouw volgende sheet

Dekking: (9 mio) 5 tot 6%

Er is 9 mio over uit compensatie opstellen Zwolle uit HP2F,
Er is nog geen geld gereserveerd voor het opstel terrein. Er zal apart geld gezocht moeten worden. **Risico:** wie draait op voor de meerkosten t.o.v. RGS?

Additionele bedrijfskosten van vervoerders: circa 7,9 mio per jaar
Risico: vervoerders willen gecompenseerd worden door ProRail/ provincie Overijssel.

RGS

Investeringskosten: ± 40% 78 tot 83 MIO
Samenvatting opbouw: volgende sheet

Dekking: (9 mio) 11 tot 12%

Er is 9 mio over uit compensatie opstellen Zwolle uit HP2F.
Er is nog geen geld gereserveerd voor het opstel terrein. Er zal apart geld gezocht moeten worden.

Additionele bedrijfskosten van vervoerders: circa 2,2 mio per jaar
Risico: vervoerders willen gecompenseerd worden door ProRail/ provincie Overijssel.

Kosten (toelichting) +/- 40%

	Hessenpoort	RGS
Spoorwerk, wegen, serviceperrons	37	29
Bovenleiding	14	13
Treinbeveiliging	2	2
Inst./Verlichting/Onderstation 1500 V	11	8
K&L ProRail en derden	3	2
Kunstwerken	18	0
Grondaankoop	6	0
Grond/Baanwerk	7	1
Twi en gebouwen	4	4
<i>Mitigerende milieumaatregelen</i>		
Afvoeren ballast	0	2
Afvoeren vervuilde grond	0	1
Vloeistofdichte vloer onder outillage	5 tot 10	5 tot 10
Folie onder service sporen incl. olie-/slibafscheider	1	1
<i>Maximaal aan aanvullende maatregelen**</i>	0	10
Maatregelen ter compensatie van komst TC	0	PM
Randvoorwaarden bereikbaarheid spoor	50 tot 75	0
Totaal in miljoenen (+/- 40%)	158 tot 188	78 tot 83

** nader te onderzoeken

Doorlooptijd

Hessenpoort

Bestaat uit:

- Ontwerp/ besluitvorming
- Bestemmingsplanprocedures
- Grondverwerving
- Omgevingsvergunning
- Conditionering
- Aanbesteding
- Bouwrijp maken en zettingen
- Realisatie (incl vrije kruising + spoorverdubbeling)

Extra lang door:

- grondverwerving terrein Hessenpoort
- realisatie spoorverdubbeling

Doorlooptijd is minimaal 12 jaar

Pas hierna kan gewenste dienstregeling gereden worden.

RGS

Bestaat uit:

- Provinciale verordening
- Ontwerp/ besluitvorming
- Bestemmingsplanprocedures
- Grondverwerving
- Omgevingsvergunning
- Conditionering
- Aanbesteding
- Bouwrijp maken en zettingen
- Realisatie

Doorlooptijd is minimaal 6 jaar

Samenvatting locaties

Overwegingen **Hessenpoort**

Voordelen

- Voldoende ruimte en prima indeelbaar;
- Goed inpasbaar i.r.t. bedrijventerrein;
- Ontwikkelingen lange termijn mogelijk.

Nadelen

- Extra geluid baanvak (woningen);
- Grote rij-afstand/meerkosten exploitatie;
- Onbereikbaar via huidige spoorinfrastructuur;
- (Relatief) hoge kosten investering;
- door lange doorlooptijd pas na 2025 in gebruik te nemen.

Samenvatting locaties

Overwegingen **RGS**

Voordelen

- Goede bedrijfsvoering;
- Compacte oplossing/ SER ladder;
- Goede bereikbaarheid per spoor;
- (Relatief) minder hoge kosten.
- Kortere realiseringstermijn

Nadelen

- Strijdigheid grondwaterbescherming (vergunbaarheid?)
- Afbreuk ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden;
- Geen verdere groeimogelijkheid.

Afweging van de locaties

Criterium	Afweging
Kosten	Hessenpoort kost 100 miljoen meer aan investeringen en 6 miljoen op jaarbasis aan operationele kosten dan RGS
Doorlooptijd	De realisatie van Hessenpoort is minimaal 6 jaar langer dan RGS. Tot dat Hessenpoort in gebruik genomen is kan de gewenste dienstregeling niet worden uitgevoerd. In de tussentijd zal RGS gebruikt moeten worden als opstel terrein.
Bereikbaarheid spoor	Het bereiken van Hessenpoort kan alleen met grootschalige infrastructurele aanpassingen (maximaal totale viersporigheid). Naast hoge kosten zorgt dit vooral in buurtschap Herfte tot een enorme inpassingsvraagstuk.
Procedureel	Op RGS mag worden opgesteld. Het toevoegen van service-processen kan alleen als strikt voldaan wordt aan de omgevingsvergunning. Het technisch centrum is een verboden inrichting. Nadere afweging noodzakelijk
Ruimtelijke kwaliteit	Op RGS dient extra aandacht besteed te worden aan de ruimtelijke inpassing, zoals het strategisch plaatsen van bebouwing en het handhaven/versterken van de groene koppeling tussen gebieden.
Geluidshinder	Naar Hessenpoort wordt het geluidsproductieplafond overschreden, op emplacement Zwolle wordt situatie beter. Keuze voor RGS leidt tot vermindering geluid op totaal emplacement en lokaal tot een verschuiving.

Advies besluitvorming

1. Vasthouden aan uitgangspunt alle activiteiten te vestigen op één locatie
2. Op Hessenpoort is een geschikte locatie te realiseren;
3. Echter de bereikbaarheid van Hessenpoort vraagt om grote infrastructurele aanpassingen wat leidt tot inpassingsvraagstukken, verslechtering van ruimtelijke kwaliteit en lange doorlooptijd waardoor gewenste dienstregeling niet gerealiseerd kan worden;
4. Dit gecombineerd met de relatief hoge realisatiekosten concluderen wij dat Hessenpoort geen haalbare locatie is;
5. Op RGS mag opgesteld worden en lijkt geschikt te maken voor service processen, mits alles uit de kast wordt gehaald om de drinkwatervoorziening veilig te stellen;
6. Voorstel is om na te gaan of, onder voorwaarden, op RGS ook het realiseren van een TC mogelijk kan worden gemaakt (alternatieve locatie is niet eenvoudig beschikbaar);
7. Aanbeveling: kiezen voor RGS voor opstellen en service processen, voorwaarden in komende twee maanden voor alle activiteiten nader uitwerken op haalbaarheid/ acceptatie (ruimtelijke kwaliteit/natuur, grondwaterbescherming, juridisch);
8. In de stuurgroep van februari 2013 beslissen over locatie van technisch centrum.

Vragen & Discussie

Technisch centrum uitplaatsen naar Oosterhaven?

Negatieve gevolgen:

- Meer rangeren, meer geluid. Inschatting dat dit niet tot een overschrijding van de geluidsnormen leidt.
- Meer rangeren tevens nadelig voor bedrijfsvoering
- Verminderen ruimtelijke kwaliteit in spoorzonegebied
- Verminderen kansen ontwikkeling spoorzonegebied